

An Art Exhibition : Kamol Tassananchalee and the Thai Art Council Participated Artists

Name IX Art Museum Foundation

KAMOL & HIS ARTIST FRIENDS

KAMOL & HIS ARTIST FRIENDS

Rama IX Art Museum Foundation

ฯพณฯ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ องคมนตรี รัฐบุรุษ
ให้เกียรติเป็นประธานเปิดงาน

An Art Exhibition :

Kamol Tassanachalee and the Thai Art Council Participated Artists
February 2 - 25, 1995 at The National Gallery, Bangkok, Thailand

นิทรรศการศิลปะ :

กมล ทัศนาญชลี และศิลปินร่วมเชิญ สมาธิศิลปกรรมไทย แห่งสหรัฐอเมริกา
2-25 กุมภาพันธ์ 2538 ณ พิพิธภัณฑ์สถาน หอศิลป์ กรุงเทพมหานคร

มูลนิธิ
หอศิลป์แห่งราชวงศ์
RAMA IX ART MUSEUM FOUNDATION

คำนำ

กมล ทัศนาญชลี

สภาศิลปกรรมไทย สหรัฐอเมริกา

พ ไม้ได้กินฝันมาก่อนว่า จะมา
ใช้ชีวิตอยู่ในสหรัฐอเมริกา
นานถึง 25 ปี เดิมทีได้ยอด
ไต้หวันจากศิลปะสถาปนิกชาวอเมริกัน
Bill Alexander (ศิษย์รุ่นแรกของเฟรดรีค รอย
โท) ผมตั้งใจว่าจะไปหาประสบการณ์ด้าน
ศิลปะให้กับตัวเองต้องการฐานตามพิพิธภัณฑ
ต่างๆ

ผมนอกเดินทางวันที่ 16 พฤศจิกายน 2512
หลังจากจัดโครงการค่ายด้วยที่ AUA เป็นการ
ส่งท้าย ที่อเมริกาผมพักอยู่ที่บ้านของ บิลล์
อเล็กซานเดอร์ ซึ่งเป็นที่ที่ชาวอเมริกันเตรียม
ไว้สำหรับต้อนรับชาวออสเตรเลีย เขตติดต่อกับ
เมือง เบอร์มิงแฮม เมืองในด้าวมั่งมีแห่งหนึ่งของ
ของลอสแอนเจลิส จรดฝั่งทะเลแปซิฟิกก็
ตระหนัก บรรดาภคชาลยงานและบริษัท
เบื้องล่างไล่หา เป็นศูนย์กลางของศิลปะ มี
เครื่องแต่งกายที่พิถีพิถันที่ศิลปะ ศูนย์กลาง
แบบองค์รวมในที่ที่มีชื่อเสียงของอเมริกา
Gemini GEL Workshop ของศิลปินใหญ่
ทางโลก เดินทางมาทำงานภาพพิมพ์ หอ
ทำงานของศิลปิน สถาปนิก นักออกแบบ
"ศิลปะเป็นศูนย์กลางศิลปะของเมืองลอสแอนเจลิส"
ผมมีโอกาสดำเนินการงานศิลปะทั่วรัฐ
แคลิฟอร์เนีย และใช้ผมที่พิกัดที่ใหญ่ทั่ว
อเมริกาตามโครงการที่บริษัท สหรัฐอเมริกา
กว้างใหญ่มหาศาลที่มีพิกัดที่ดี ผลงานเยี่ยม
คิดค้นสิ่งแตกต่างเป็นระบบนำศึกษาที่อาศัย
ความคิดถึงศิลปินของ ดู อวู อวู ยากได้
ได้มาเห็นบ้าง (ได้เก็บความรู้สึกไว้ในใจ)

ต่อมาผมเริ่มลงมือทำงานศิลปะ หัดวาดคนลง
มีโอกาสดูจัดแสดงผลงานคนเดียวกันและสั
งานแสดงร่วมศิลปินไทยๆ และผลงานเข้า
ประกวดได้รางวัลยอดเยี่ยมก็ตกกับผม พิสูจน์กัน
ได้ซึ่งผลงาน จึงมีความคิดว่าควรจะสู้ต่อไป
จึงได้ทำเรื่องขอย้ายอยู่อเมริกาถาวร และได้
สิทธิ์ที่จะอยู่ยกตัวคนเดียวตามกฎหมายในฐานะ
ศิลปิน ผมจึงเขียนขอและสำเร็จเรียบร้อยแล้ว
ได้มาเจอใจได้ตรงตามความฝันอันยิ่งยง ได้รับ
ค่าจ้างพอเลี้ยงชีพ มีสิทธิ์เลือกงานและรับ
บ้านหลังเล็กๆ ๑ หลัง อยู่ตรงศูนย์กลาง
ศิลปะพอดี และนั่นคือ ศูนย์ศิลปะ สภาศิลปะ
สหรัฐอเมริกา ที่เราขอศิลปินไทย ครู ช่าง
ศิลปิน ที่มาจัดนิทรรศการ แยกแยะศิลปะ
ได้เป็น คัดกรอง วิจัย จัดกิจกรรมต่าง ๆ มาก

เวลาผ่านไป 15 ปี สภาศิลปกรรมไทย สหรัฐอเมริกา ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมเผยแพร่สนับสนุนส่งเสริมเรื่องของศิลปะ ศิลปิน เวียดนามตั้งถิ่นฐานในสหรัฐอเมริกา โดยในอเมริกา จัดและแนวปฏิบัติคือเลือกผลงานที่ ส่งเข้าประกวดระดับนานาชาติเด็กไทยในอเมริกา ได้รับรางวัลสร้างชื่อเสียงให้กับประเทศไทย สนับสนุนศิลปินไทยในอเมริกา และแนวทางให้ส่งงานไปแสดงกับนานาชาติ และเป้าหมายสำคัญของผม ที่จะสนับสนุนศิลปิน ไทย ทิวาตามดูงาน ทำงานศิลปะและเผยแพร่ผลงาน ที่ทางของสนับสนุนศิลปะสากลในอเมริกา

การเดินทางของศิลปิน ครู อาจารย์ รุ่นต่างๆ ที่ผ่าน มาแล้ว 2-3 คน, บางรุ่น 5-8 คน เราใช้วิธีออกมาร่วมกันแบบศิลปิน ง่าย การเดินทางไกลๆ มีทั้งรถยนต์, รถตู้, รถบัส, อยู่กินกันง่ายๆ ไม่ได้ถืออะไรแะแหม่นหาที่พักเพียงส่วนใหญ่วางตัวเดินเล่นแถมยังกันคนมาบ่นเขาอยู่ก็ธรรมดาดีอันนี้ยิ่งใหญ่อะจงอเมริกา กูษา, หิมะ, ทะเลทราย, ยายหา เดินทางไปรูตต่างๆ ที่ **Painted Desert** บางครั้ง บางวันไปสลับกันไปสลับมา... ไม่เคยเข้าเมืองติดบ้านติดเมืองที่รักแต่... บางรุ่นนั่งรถบรรทุก ขาดๆ ยานานแะแถมเดินออกสู่เส้นทางใจรูตต่างๆ ขึ้นประเทศแคนาดาผ่านบางสถานที่น่ากลัว ศิลปินต่างๆ ต่างสถาบัน อยู่ร่วมกันเป็นแรมเดือน นับเป็นประสบการณ์ที่ยิ่งใหญ่ของผู้ที่เคยมากว่า 50 แห่ง จากมหาวิทยาลัยศิลปากร เทวราชฯ, ชาติศิลป์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, พระจอมเกล้าลาดกระบัง, ม.ศ.ว.ประสานมิตร, มหาวิทยาลัยบูรพา, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, วิทยาลัยครูต่างๆ 5-6 จังหวัด แะศิลปินอิสระ นักเขียน นักประพันธ์ฯ ก็ เป็นต้น ผลเดินทางหรือร่วมกันเรียนการสอน ไปกับคณะศิลปินไทยและบางครั้งที่ไปเพื่อสอนศิลปิน Dr. Nate เป็นผู้ช่วยขับรถ และที่พลาดไม่ได้คือพาไปกินซูชิ นอกอินริกันอินเดีย ที่รัฐ Arizona, Utah, New Mexico, Colorado, เนวาดา และใน California ถือว่า เป็นกันที่มีธรรมชาติยิ่งใหญ่สวยงามในแถบ West ของ อเมริกา จนพามาขึ้นเตียงแดงๆได้ ถือว่าเป็นพวกเดียวกันยากในการเก็บคิด แะผ่านจุดสองนั้น บอกเล่าที่เห็นคือศิลปินคนไหนประดังเพียบ... จริงๆ เป็นคู่กันกับแก๊ง Grand Canyon หรือ ดินแดนลึกลับ ดินแดนมหัศจรรย์ พาไปนอน

เป็นรวมกลุ่มกันที่ รัฐ Utah ตามฐานเขาใหญ่
ฝรั่งนักท่องเที่ยวต้องมาเสียที่สัมผัสแบบถ่ายรูป
พลเรือน และก่อนจะไปถึงเสียว่าเป็นเผ่าอะไร
(ด้วยความยาก) แต่พอออกความจริงว่า
เป็นคนไทย เขาจึงเสียใจที่เสียที่ผ่านไป
มาก หนังสือ "ตามกลิ่นอินเดียแดง" ของ
อ.พิเชฐ คุง. ที่มีข้อมูลอย่าง อีกมากมาย
ที่แบบบันทึกเรื่องราวเอาไว้

ในโอกาสที่ผมเดินทางกลับมาแสดงผลงาน
ครั้งนี้ จึงได้เชิญศิลปิน ครู อาจารย์ ที่เคยเดิน
ทางมาสหรัฐอเมริกาตามโครงการของศูนย์
สาธิตฯฯ ร่วมแสดงผลงานด้วย คนละชิ้น
สองชิ้น เป็นศิลปินรับเชิญของผม เพื่อเป็น
การรำลึกถึงงานเผยแพร่ศิลปะในอเมริกา ที่
เคย ร่วมทุกข์ ร่วมสุข และร่วมงานด้วยกันมา

ปัจจุบัน สภาศิลปินฯ ยังคงดำเนินการอยู่ ต้องขอขอบคุณเพื่อนอเมริกันรุ่นอาวุโสทั้งหลายตลอดเวลาเป็นที่รักหาถึงทุกวันนี้

● Mr. Morris Press ขณะนี้อายุเกือบ 100 ปี ยังคงนอนป่วยอยู่ในบ้าน Beverly Hills พร้อมด้วยผลงานของศิลปินไทยอีกจำนวนหนึ่งที่จะเป็นของขวัญปีใหม่

● Mr. Bill Alexander ผู้ที่เคยให้ทุนผม มาอเมริกา(ตั้งแต่ปี 2512) เขาอายุ 87 ปีแล้ว แต่สุขภาพยังแข็งแรง ขับรถขึ้นลงภูเขาทุกวัน เป็นผู้สนับสนุนโครงการของผมมาตลอด เริ่มตั้งแต่เป็นผู้ที่ลงทุนซื้อบ้าน 2 หลัง ออกเงินให้ก่อนและให้ผมผ่อนส่งจนครบ และ เขามองเห็นความสำคัญกรุงเทพฯ ครั้งนี้ยิ่งชัดตัว เครื่องบินไปกลับให้ด้วย

● Mr. Don Rochlen วัย 80 กว่าปีเช่นกัน เป็นที่ปรึกษาภาคศิลปะมานาน อดีตทูตวัฒนธรรมอเมริกันประจำกรุงเทพฯ (เป็นเพื่อนเก่าแก่สมัยพระองค์เจ้าเปรมบุรฉัตร หม่อมเจ้าพันธุ์ทิพย์ บริพัตร)

● Dr. Herbert Phillips วัย 60 กว่า อดีต
ศาสตราจารย์ที่มหาวิทยาลัย UC Berkeley
เป็นเพื่อนที่รู้จักกันมาแต่ปี 2508 ขณะที่อยู่
ประเทศไทย

● Dr. Nate Murillo วัย 60 กว่า เพื่อน
เก่าแก่ของผมอดีตศาสตราจารย์มหาวิทยาลัย
Northridge

และขอขอบคุณครู อาจารย์ ศิลปินไทย รุ่น
ต่างๆ ที่ได้เดินทางมาช่วยจัดกิจกรรมเผยแพร่

จัดการบรรยาย จัดนิทรรศการศิลปะ ซึ่งเป็นงานที่หนักและเป็นการแสดงถึงน้ำใจที่ได้ให้แก่วงการศิลปะของประเทศไทยเรา

ขอขอบคุณท่านที่ปรึกษาในประเทศไทย

- คาสตราจารย์วัยวัยบัณฑิต
ประจักษ์ (จิตกร) บัวบุญย์
- คาสตราจารย์ เจลิม นาตีร์กันซ์
ศิลปินแห่งชาติ
- คาสตราจารย์ สวัสดิ์ ต้นติสุข
ศิลปินแห่งชาติ
- รศ.อวีร์ สุททินันท์
- คุณประเทือง คุณบุญยิ่ง เอมเจริญ
- อาจารย์วรัตน์ พงษ์ใหญ่สย
ศิลปินแห่งชาติ
- อาจารย์ชายเชื่อง อาจารย์เสาวภา
วีธีเรขเขตต์
- คุณดลวิทย์ ตังนี
- ผศ.ดำรง วงศ์อุปราชา
- รศ.เดชา วราวุธ
- อาจารย์พิษณุ คุณนิมิตร์
- คุณจิตตา กลิ่นสนทร

และขอขอบคุณ ดีปิ่น ครู อาจารย์ จากสถาบันต่างๆ ที่ได้ช่วยประสานงาน จัดนิทรรศการครั้งนี้ ตลอดจน "Quartet Graphics" และ "J. Films" และผู้ที่ให้การสนับสนุนเป็นสปอนเซอร์การจัดพิมพ์สูจิบัตรการแสดงงานสำคัญครั้งนี้ และผู้ร่วมงานทุก ท่าน

กมล ทัศนัญชลี
16 พฤศจิกายน 2537
ประธานสภาศิลปกรรมไทย
สหรัฐอเมริกา

กินอยู่อย่างเรียบง่าย ใกล้ชิด
ธรรมชาติ ระหว่างเดินทาง

ถวัลย์ ดัชนี, กมล หัตถนาบุญชัย,
เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์, และชาติ กอบจิตติ
ที่สภาศิลปกรรมไทย สหรัฐอเมริกา

กมลพิสัยสละ

เฉลิม นาคีรักษ์

ภาพสีน้ำ สถาปัตยกรรมไทย ปี 2522 โดย อ. เฉลิม นาคีรักษ์

ความเป็นผู้เสียสละต่อส่วนรวม สอดคล้องกันเป็นอย่างดีกับนักศึกษายุ่งพิเศษ เมื่อ 30 ปี ที่แล้ว เป็นหัวหน้าห้องซึ่งคอยช่วยเหลือให้ความสะดวกต่อเพื่อนฝูงอันเป็นนิสัยประจำกมลมีฝีมือตั้งแต่สมัยยังเป็นนักศึกษา เป็นผู้นำเปิดการแสดงศิลปกรรม ทั้งเป็นคณะและส่วนตัว ที่บางปีก็แกล้งให้เป็นประจำสม่ำเสมอ จนเป็นที่นิยมชมชอบและคุ้นเคยของชาวไทยและต่างประเทศ เมื่อสำเร็จการศึกษาจากเพาะช่างแล้วก็สมัครเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีทางศิลปะที่วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร ขณะนั้น แต่เรียนไม่ได้ประมาณหกเดือนก็มีชาวอเมริกันที่เคยซื้อภาพและนิมชมชอบในฝีมือ เขียนจดหมายมาเชิญให้ไปเขียนศิลปะต่อที่อเมริกาพร้อมกับส่งเงินค่าเดินทางด้วย กมลได้ตัดสินใจเดินทางไปสหรัฐอเมริกาทันที ได้เริ่มศึกษาค้นคว้าและดูงานศิลปะตามพิพิธภัณฑ์ศิลปะและแกลเลอรีต่างๆ ซึ่งมีอยู่มากทั้งในรัฐแคลิฟอร์เนีย และรัฐอื่นๆ นำมาประยุกต์กับพื้นฐานเดิมที่ต่อยอดให้ดียิ่งขึ้น บางชิ้นก็ได้อาจารย์ บางชิ้นก็เก็บไว้เป็นแนวคิดต่อไป ในที่สุดก็สมัครเข้าศึกษาต่อที่สถาบันการศึกษาศิลปะขั้นสูง คือ โอติส ในแอลเอ ในวิชาภาพพิมพ์สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโท เกียรตินิยม งานทางมหาวิทยาลัยเบอร์คลีย์ ชานพรานซิสโกเชิญให้ไปสอนในวิชาอยู่ระยะเวลานานหนึ่ง ต่อมากมลได้พยายามพัฒนาการทำงานให้ดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอได้นำเอาวัสดุและวิธีการหลายๆ อย่างมาทดลองทำระยะหนึ่งจึงได้นำเอาศิลปะวัฒนธรรมดั้งเดิมไทยมาทดลองทำ คือหนังใหญ่ ซึ่งมีลักษณะแบบราบอยู่แล้ว เข้ากับวิธีการภาพพิมพ์ได้ดี ผลปรากฏว่าได้รสชาติแปลกใหม่ เสาะหาวิธีการจนกลายเป็นแบบอย่างเฉพาะตัว ดังที่ศิลปินในอดีตได้ทำสำเร็จมาแล้ว

นอกจากจะค้นคว้าทำแนวทางของตัวเองแล้ว กมลยังมีจิตสำนึกถึงความเป็นคนไทย และประสงค์จะให้ครูศิลปะ ศิลปิน และผู้สนใจในศิลปะ ได้มีโอกาสมาเห็นและศึกษาค้นคว้าดูงานด้านศิลปะในสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นแหล่งรวมงานศิลปะชั้นเลิศยุคทุกสมัยของโลกบ้าง จะได้ช่วยพัฒนาจิตใจและผลงานของตนขึ้นสู่ระดับเทียบเท่าเขาได้

ความคลั่งใคล้ดังกล่าวกว่า จึงเป็นแรงกระตุ้นให้กมลตัดสินใจตั้งสภาศิลปกรรมไทยขึ้น ในลอสแอนเจลิส โดยมีวัตถุประสงค์ให้เป็นแหล่งทำนุถุศลสำหรับการศึกษา ศึกษาศาความรู้ค้นคว้าในเรื่องศิลปะ ทำงานศิลปะ กระทั่งแสดงผลงานทางศิลปะ สำหรับผู้ที่ได้กล่าวมาแล้วจากประเทศไทย โดยกมลจะเป็นผู้รับผิดชอบในเรื่องที่หัก การกินอยู่ การนำศึกษาดูงานศิลปะตลอดจนนำผลงานที่หักผ่อนที่สำคัญต่างๆ ทั้งในรัฐแคลิฟอร์เนีย และรัฐอื่นๆ บางครั้งต้องเดินทางข้ามทวีปไปยังวอชิงตัน ดี.ซี. นิวยอร์ก เกิซัส หรือประเทศใกล้เคียงเช่น เม็กซิโก สถานที่หักผ่อนเช่น ลาสเวกัส แกรนด์แคนยอน โยเซมิตี และที่อื่นอีกมาก

นอกจากให้ความช่วยเหลือแก่ศิลปิน ครูศิลปะ และผู้สนใจในศิลปะจากประเทศไทย แล้ว ยังมีความตั้งใจจะนำความรู้และผลงานศิลปะที่ได้ศึกษาค้นคว้าเผยแพร่แก่ศิลปินครูศิลปะ นักศึกษาและผู้สนใจในศิลปะทุกระดับและแสดงผลงานทั้งในกรุงเทพฯ และส่วนอื่นๆ ทั้งในและนอกประเทศ ซึ่งครั้งแรกเปิดแสดงที่สถานศึกษาเก่าคือเพาะช่าง ครั้งต่อมา มาได้ติดต่อกรมศิลปากรขอเปิดแสดงที่หอศิลป์ ทางกรมไม่ขัดข้อง จึงได้เปิดการแสดงเรื่อยมา รวมเวลาที่อยู่ต่างประเทศถึงขณะนี้ก็สิบห้าปีพอดี และตั้งใจว่าจะดำเนินการแสดงต่อไปเรื่อยๆ

กมลมีความยินดีจะสนับสนุนทุกท่านที่สนใจในความรู้ทางศิลปะตลอดไป มีผู้ได้รับการสนับสนุนจากกมลในนามสภาศิลปกรรมไทยกว่าห้าสิบท่านแล้ว นับว่าเป็นบุคคลที่เสียสละเพื่อศิลปะของชาติที่ยอดคนหนึ่ง โดยเฉพาะคนไทยที่ไปประกอบอาชีพและตั้งหลักแหล่งในต่างประเทศด้วยแล้ว ยิ่งหาผู้เสียสละอย่างนี้ได้ยากยิ่ง กมลได้ทำแล้ว และได้เล็งเห็นความปรารถนา จึงเห็นว่าการสนับสนุนการส่งเสริม สนับสนุน ยกย่องให้เกียรติเพื่อเป็นกำลังใจที่จะดำเนินการต่อไป ขอเสนอสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติได้โปรดพิจารณา จงเห็นสมควรประการใดโปรดพิจารณาดำเนินการด้วย

เฉลิม นาคีรักษ์

ศิลปินแห่งชาติ จิตรกรรม ปีพ.ศ. 2541

สถาบันที่สอนศิลปะร่วมสมัยของประเทศเราแต่ก่อนเก่ามีอยู่ไม่กี่แห่ง ยังไม่มีการเรียนการสอนทั่วไปเกือบทุกมหาวิทยาลัย ทุกสถาบัน รวมทั้งวิทยาลัยของเอกชนอย่างทุกวันนี้ คณะจิตรกรรมฯ มหาวิทยาลัยศิลปากรดูจะโดดเด่นเป็นผู้นำเชื้อสายที่สุด รองลงมา ก็เป็นโรงเรียนเพาะช่างและโรงเรียนช่างศิลป์ ซึ่งทุกวันนี้ก็เปลี่ยนชื่อเสียงเรียนนามกันไปหมดแล้ว

ศิลปะร่วมสมัย และศิลปะแต่ก่อนก็แบ่งค่ายกันอยู่เป็นนัยๆ ทั้งๆ ที่ศิลปะร่วมสมัยยังไม่ค่อยจะเป็นที่ยอมรับกับนักกว้างขวางอย่างทุกวันนี้

ศิลปินหาเลี้ยงชีพด้วยการขายงานศิลปะร่วมสมัยอยู่อย่างยาก

ต้องมีอาชีพหลัก หรืองานประจำ เช่นเป็นอาจารย์ รับราชการ ฯลฯ งานแสดงศิลปะร่วมสมัยที่เป็นที่ยอมรับกับดูเหมือนจะเป็นงานแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ซึ่งเริ่มต้นมาจากความคิดของทนายศาสตราจารย์ ศิลป์ พีระศรี ผู้ก่อตั้งมหาวิทยาลัยศิลปากรนั่นเอง

งานศิลปะร่วมสมัยของไทยไม่เหมือนทุกวันนี้

งานแสดงระดับชาติมีเพียง

ศิลปะร่วมสมัยมีมากมาย

สถาบันสอนศิลปะร่วมสมัยมีเกือบทั่วประเทศไทย ไม่นับระดับวิทยาลัยและโรงเรียนอีกเป็นจำนวนมาก

งานศิลปะร่วมสมัยของศิลปินไทย ได้รับการเผยแพร่ไปยังต่างประเทศ ทั้งในประเศยุโรป อเมริกา และเอเชียด้วยกันเอง

และเป็นที่ยอมรับขนาดได้รับรางวัลโนเบล

การประกวดงานศิลปะร่วมสมัยระดับโลก

นักศึกษาศิลปะร่วมสมัยของประเทศไทยเดินทางไปศึกษาต่อในสถาบันศิลปะร่วมสมัยต่างประเทศ

ศิลปินร่วมสมัยของไทยไปสร้างชื่อเสียงเกียรติคุณในต่างประเทศ

ศิลปินจากประเทศไทยสามารถยืนอยู่แถวหน้าในประเทศที่ยอมรับว่าเจริญในทุกด้านและเป็นประเทศมหาอำนาจอย่างสหรัฐอเมริกา

กมล หัตถนาบุญสิ เป็นนักเขียนศิลปะจากโรงเรียนเพาะช่าง ก่อนที่จะไปเรียนจบในสถาบันศิลปะร่วมสมัยที่แคลิฟอร์เนีย อเมริกา

เขาล้างชื่อเสียง และสร้างหลักฐานให้แกครอบครัวด้วยการทำงานศิลปะร่วมสมัยอย่างเดียวในสหรัฐอเมริกา

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2512 เป็นต้นมา

25 ปี ในลอส แอนเจลิส แคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกา ศิลปินร่วมสมัยจากประเทศไทยเวลานี้ไม่เคยทิ้งเวลาให้เปล่าประโยชน์ และตลอดระยะเวลาอันยาวนานที่หักอาศิของเขามิเคยขาดหาย 'ศิลปิน' จากประเทศไทย

ศิลปินที่ว่าเหล่านั้นเป็น 'อาจารย์' สอนศิลปะ....เป็น 'กวี' 'นักเขียนบทความศิลปะ' ฯลฯ

แต่ไม่ได้หมายความว่าเขาปฏิเสธคนไทยที่มีอาชีพอื่น เพราะฉะนั้น นอกเหนือจากนักศึกษาศิลปะจากประเทศไทยรุ่นแล้วรุ่นเล่าไปทำนักเพื่อศึกษาหาความรู้แล้ว

ก็มีอาชีพอื่นอีกเป็นจำนวนมาก เขาก่อตั้ง 'ศูนย์ศิลปกรรมฯ' ขึ้นก่อน และต่อมาเป็น 'สภาศิลปกรรมฯ' ในปี พ.ศ. 2525 ซึ่งเป็นปีที่ครบรอบ 200 ปี กรุงรัตนโกสินทร์ ซึ่งก็ตรงกับ 200 ปีนครลอสแอนเจลิส เช่นกัน

'สภาศิลปกรรมฯ' (Thai Art Council) ไม่ได้เป็นสถาบันสอนฯ หรือเป็น چیزیที่ตั้งชื่อขึ้นมาเล่นๆ แต่เป็นเรื่องเป็นราว

มีผลงานที่ปรากฏ

มีพิพิธภัณฑ์ แปซิฟิก เอเชีย (Pacific Asia Museum) รับรองให้เป็นส่วนหนึ่งของเขา

มีกิจกรรมอะไรที่เกี่ยวข้องด้วยเรื่องศิลปะก็ไปจัดที่พิพิธภัณฑ์ดังกล่าว

กมล หัตถนาบุญสิ พูดถึงการเกิด 'สภาศิลปกรรมฯ' ที่เขาเป็นประธาน ว่า 'เดิมที

มันเป็นศูนย์ศิลปกรรมประมาณปี 2521

แล้วก็พัฒนามาเรื่อยๆ จนกระทั่งปี 2525

ผมรวบรวมผลงาน โดยขอเงินจาก Mr. Morris Press ซึ่งส่งเสริมงานศิลปะของเขา ตั้งแต่นั้น

'ชุดทิพย์' เลย มีมาก เขาอยู่ที่ เบเวอร์ฮิลล์

ผมรู้จักก็เลยไปมีงานเขามา ประมาณ 10 กว่าชิ้น มีงานของอาจารย์เขียน ยิ้มศิริ,

อาจารย์ไพฑูริย์ เมืองสมบุญ, อาจารย์ชิต

เหรียญประภา, อาจารย์ขลุ่ย นิมสมเอ,

ประพันธ์ ศรีตุลา, อาจารย์ถวัลย์ ดัชนี, และ

ฯลฯ ซึ่งเขาเหล่านั้นได้ผ่านการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติครั้งแรกเลย เขามีอยู่แล้ว ผม

ไปมีงานอีกส่วนหนึ่งจากคุณเทพ จูลศุขย์

แกอยู่อเมริกา พอถึงมีงานของอาจารย์เพื่อ

กมล หัตถนาบุญสิ

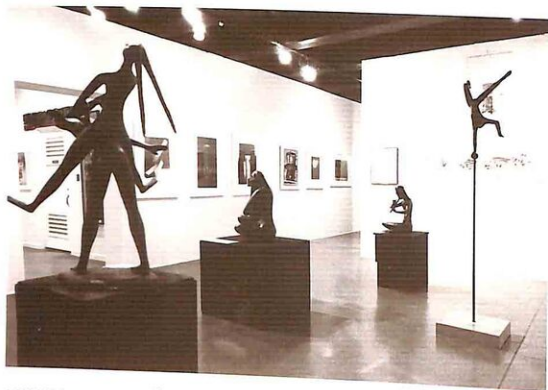
กับ

สภาศิลปฯ สหรัฐอเมริกา

จิตตา กลิ่นสุนทร

หริทิทกซ์ (ศิลปินแห่งชาติ), อาจารย์ทวี นันทขว้าง (ศิลปินแห่งชาติ), อาจารย์มานิต คู่อริย์, อาจารย์สันต์ สารากรวิรัชย์ ก็ได้มาอีกส่วนหนึ่ง และคณะศิลปิน 5 ท่านที่เดินทางมาช่วยจัดนิทรรศการครั้งนี้ ได้นำผลงานของตนรวมทั้งงานของศิลปินอื่นๆ เช่น งานของอาจารย์ทวน อีระพิจิตร, อาจารย์เดชา วรารุณ, อาจารย์อิทธิพล ตั้งโกลก, อาจารย์ถาวร โกอุดมวิทย์ และใครต่อใครอีกมากมาย มาร่วมแสดงด้วย

เปิดการแสดงครั้งแรกในนาม 'สภาศิลปินไทย' ที่ Pacific Asia Museum

บรรยากาศการแสดงผลงานศิลปะของ 37 ศิลปินไทย ที่ Pacific Asia Museum USA เนื่องในโอกาสฉลองกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี และฉลองฉลองเจดีย์ 200 ปี

ต่อมาทั้งหมดเวียนแสดงไปเรื่อยๆ ตามสถานที่ต่างๆ อีกหลายแห่ง เป็นการเผยแพร่กิจกรรม และงานศิลปกรรมร่วมสมัยของศิลปินร่วมสมัยไทยให้เป็นที่รู้จักของชาวอเมริกัน

กมล กล่าวถึง Mr. Morris Press ว่า เป็นครูผู้รักศิลปะ โดยเฉพาะศิลปะร่วมสมัยของประเทศไทยโดยไม่เคยเดินทางมาเมืองไทยแต่อย่างใด เขาอาศัยดูจากสุจิบัตรงานแสดงศิลปกรรมแห่งชาติซึ่งเพื่อนลูกสาวที่ทำงานอยู่สถานทูตอเมริกามีประจำประเทศไทยส่งมาให้เท่านั้น

แต่เขาก็มีงานศิลปะร่วมสมัยของศิลปินร่วมสมัยชั้นนำของประเทศไทยเกือบครบทุกท่าน

Mr. Morris Press ต้องการประเมินราคาศิลปะจ.มาจนถึงมหาวิทยาลัยศิลปากร และตามมหาวิทยาลัยศิลปากรตอบกลับว่า ให้ไปติดต่อกับกมล ทัศนบุญชัย

ก็เป็นอันว่าเหมาะสมพอควรพอดี 'สภาศิลปกรรมฯ' ดำเนินงานอย่างต่อเนื่องด้วยการเชื้อเชิญศิลปินจากประเทศต่อไปแสดงงานในครั้งแรกร่วมกับงานที่ Mr. Morris Press สะสมไว้ อาทิ อาจารย์เฉลิม นาคีรักษ์, ประเทือง เอมเจริญ, บุญยิ่ง เอมเจริญ, อาจารย์ดำรง วงศ์อุปราช, อาจารย์รัชชานิรันดร์ ซึ่ง Mr. Morris Press ก็เป็นผู้อุปการะค่าเครื่องบินให้

จากนั้นบรรดาศิลปินร่วมสมัยของไทย อาจารย์สอนศิลปะจากสถาบันศิลปะทุกค่าย ก็ทยอยเดินทางได้ไปสัมผัสกับการเรียนการสอนศิลปะร่วมสมัยในสหรัฐอเมริกาเกินจนกระทั่งทุกวันนี้ไม่น้อยกว่า 10 รุ่น

จำนวนศิลปินตั้งแต่รุ่นใหญ่ถึงรุ่นเด็กไม่น้อยกว่า 50 ศิลปินทีเดียว

การเก็บเกี่ยวความรู้ ความเข้าใจ ความเจริญก้าวหน้าทางด้านศิลปะร่วมสมัย การเรียนการสอนศิลปะร่วมสมัยจากเหล่าบรรดาศิลปิน อาจารย์ ของบ้านเรานั้นเป็นมาอย่างต่อเนื่อง

ความรู้เหล่านั้นได้ผ่านเข้ามาสู่ประเทศ

Rama IX Art Museum Foundation

กมล เองเคยเดินทางไปเยี่ยมเยียนกมล ทัศนบุญชัยตั้งแต่เมื่อปี พ.ศ. 2527 เมื่อเดินทางกลับมายังไทยก็ได้สานต่อโครงการนี้อยู่ระยะหนึ่ง ด้วยการดำเนินการให้ศิลปินร่วมสมัยของไทยได้เดินทางไปศึกษาทำงาน โดยให้หน่วยงานของรัฐช่วยอุปการะค่าเดินทางในบางส่วน

หนนั้นดูเหมือน 'การบินไทย' มีส่วนช่วยเหลือพอสมควรทีเดียว

ศิลปินร่วมสมัยของไทยเรารุ่นต่อๆ มา ก็ชวนชวนหาทุนรอนเดินทางไปกันเองจนกระทั่งทุกวันนี้

โครงการนี้บ่าสนับสนุนเป็นอย่างมาก และน่าจะจัดตั้งฝ่ายประสานงานขึ้นในประเทศไทยให้เป็นรูปเป็นร่าง เป็นเรื่องเป็นราวว่าน่าจะจะได้ให้ทุนรอนเป็นกิจจะลักษณะ ดำเนินงานกันให้ได้ผลยิ่งขึ้นไป หรืออย่างน้อยที่สุดก็อย่าให้มีอันต้องสะดุดเหตุลงเสีย

ผมเคยถามกมลว่าอยากให้นักบวชของรัฐบาล หรือทางกรมศิลปากรช่วยอะไร

บ้างหรือไม่ เพราะคิดว่าเขาจะทนแบกภาระอยู่ตลอดไปคงเป็นเรื่องลำบาก ทุกวันนี้เขาใช้รายได้จากการขายงานศิลปะมาบริหาร 'สภาศิลปะฯ'

กมลตอบว่า

'ผมคิดว่ามันเป็นเรื่องยาก เพราะหน่วยงานต่างๆ ก็มีส่วนเต็มมืออยู่แล้ว เรื่องความช่วยเหลือจึงไม่ได้หวังอะไร ประเทศเรายังไม่มีทุนวัฒนธรรมเหมือนประเทศอื่นๆ เช่น ประเทศญี่ปุ่น เยอรมนี ฝรั่งเศส อังกฤษ อเมริกา เป็นต้น ซึ่งเขามีทุนวัฒนธรรม หรือหน่วยงานเผยแพร่ศิลปะวัฒนธรรมโดยเฉพาะ แต่ประเทศของเราไม่มี ฉะนั้นการเผยแพร่ศิลปะ โดยเฉพาะศิลปะร่วมสมัยของไทยในต่างประเทศแทบไม่มีเลย ที่เห็นก็เป็นเรื่องของดนตรี นาฏศิลป์ ศิลปะการแสดงบ้าง และที่ผมได้เข้ามาทำหน้าที่นี้ไม่ได้หวังอะไรมาก ซึ่งก็เป็นงานหนักอยู่ ต้องหาที่พักกันที่, หอศิลป์ต่างๆ รับรองผลงานของศิลปินไทย จัดนิทรรศการเผยแพร่ จัดบรรยายซึ่งเป็นงานหนักอยู่ แต่ถ้าไม่ทำก็คงไม่มีใครคิดทำ อย่างที่สหรัฐอเมริกาเขาทำกันเยอะแยะมาก

ชาติทางอ้อม ผมก็พอใจแล้ว

ครูอาจารย์ที่ไปร่วมงานเผยแพร่ศิลปะก็ได้ข้อมูลมามาก ได้ไปเห็นการจัดระบบพิพิธภัณฑ์ ฐานแสดงศิลปะต่างๆ ทิวทัศน์

กมลกล่าวต่ออีกว่า 'ผมไปตั้งแต่ปี 2512 ใช้เวลาสร้างตัวเกือบ 10 ปี สามารถซื้อบ้านได้ เมื่อซื้อบ้านได้ก็

ทำให้คิดถึงเพื่อนครู อาจารย์ ศิลปิน ด้านผมไม่มีบ้านสองหลังก็คงทำอะไรไม่ได้หรอก และผ่อนส่งหมดแล้วก็เลยจะช่วยทำอะไรบางอย่างให้เป็นประโยชน์บ้านก็อยู่คนเดียวสักด้วย แต่ส่วนมากพวกเขาก็ง่าย อยู่ง่าย ไม่เหมือนกับบ้านที่ฉันรับคนขึ้น

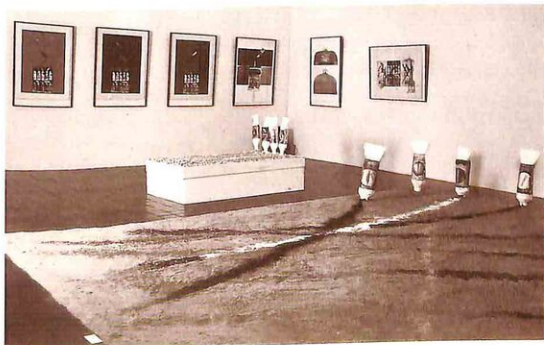
การทำงานอย่างอุทิศชีวิตเพื่อศิลปะร่วมสมัยของ 'กมล ทัศนบุญชัย' นั้นเป็นไปอย่าง 'ไม่มีค่าย' เหมือนแต่ก่อน หรือเหมือนวงการศิลปะร่วมสมัยทุกวันนี้ที่ 'ไม่มีค่าย' กันต่อไปอีกแล้ว กมล เดินทางกลับมาเยี่ยมบ้านเกิด และเปิดแสดงงานศิลปะร่วมสมัยที่เขาสร้างสรรค์เป็นระยะๆ

2 ปีแรก เขากลับมาครั้งหนึ่ง ต่อมา 5 ปีครั้ง งานของเขาก้าวหน้า คล้ายคลึงไปอย่าง นักศึกษาติดตาม ครั้งล่าสุดเมื่อปี 2532 นั้นเป็นชุด 'หมิงใหญ่' หนนั้นเป็นครั้งสำคัญที่กมล ทัศนบุญชัย กลับมาแสดงผลงานศิลปกรรมด้วยการเชิญ 'ศิลปินไทยร่วมสมัยของไทย' จำนวน 50 ท่านที่เคยเดินทางไปเผยแพร่และดูงานศิลปะร่วมสมัยในอเมริกาโดยการเชื้อเชิญของ 'สภาศิลปกรรมไทย' ในสหรัฐอเมริกา ร่วมแสดงด้วย

นอกจากงานแสดงศิลปกรรมร่วมสมัย ครั้งสำคัญหนนี้แล้ว สภาศิลปกรรมไทยในสหรัฐอเมริกาอีกอีกสิ่งหนึ่งที่ผมต้องการฝากไว้ให้หน่วยงานของรัฐของประเทศไทยไว้เป็นการบ้านช่วยกันพิจารณาด้วย

ประเทือง เอมเจริญ ทำงานศิลปะระหว่างเดินทาง ในสหรัฐอเมริกา ปี 2525

งานแสดงศิลปะ 'กมล ทัศนบุญชัย' 20 ปี ในอเมริกา' หอศิลป์แห่งชาติ ปี 2533

นิทรรศการศิลปะร่วมสมัย ของไทย ครั้งที่ 2 ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา

วิบูลย์ ลิ้มสุวรรณ

คณะศิลปิน และ David Kamansky
ผู้อำนวยการ Pacific Asia Museum

เมื่อปีพ.ศ. 2528 (ค.ศ. 1985) ผมได้รับจดหมายจากคุณกมล ทศนาถุชลิ ประธานสภาศิลปกรรมไทย แห่งสหรัฐอเมริกา เชิญมาหาหารือเกี่ยวกับการจัดนิทรรศการศิลปะร่วมสมัยของไทย ครั้งที่ 2 ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา ช่วงกลางปีพ.ศ. 2529 ในการจัดนิทรรศการนั้นคุณมดต้องการจะเชิญศิลปินไทยกลุ่มหนึ่งให้เดินทางไปร่วมพิธีเปิดนิทรรศการและดูงานศิลปะในสหรัฐอเมริกาด้วย โดยสภาศิลปกรรมไทยจะเป็นผู้สนับสนุนค่าใช้จ่ายต่างๆ ให้เป็นส่วนหนึ่งโครงการนี้เป็นโครงการที่ดีมีประโยชน์และแสดงให้เห็นเจตนาคิดของสภาศิลปกรรมไทยที่จะส่งเสริมศิลปินไทยให้มีประสบการณ์กว้างขวางยิ่งขึ้นและยังเป็นการเผยแพร่ผลงานศิลปะร่วมสมัยของไทยให้แพร่หลายกว้างขวางออกไปต่างประเทศ

โครงการเป็นรูปเป็นร่างอย่างจริงจังมากขึ้นในช่วงต้นปี พ.ศ. 2529 โดยได้ประสานงานกับ คุณจิตวาท กลิ่นสุนทร ซึ่งเป็นบรรณาธิการหนังสือพิมพ์สยามรัฐ สัปดาห์วิจารณ์ (ในขณะนั้น) เพื่อเชิญศิลปินที่เหมาะสมและขอความช่วยเหลือสนับสนุนจากสถาบันต่างๆ

การสรรหาศิลปินเพื่อเชิญให้ร่วมเดินทางไปในโครงการนี้ ครั้งแรกประกอบด้วยนายจิตวาท กลิ่นสุนทร บรรณาธิการหนังสือพิมพ์สยามรัฐ สัปดาห์วิจารณ์ (ในขณะนั้น) นายชาติเรือง วิเชียรเขตต์ ประติมากรอาวุโส และอาจารย์ประจำคณะนิเทศศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร นายนันทวรรณ นันทนประเสริฐ (อดีตคณบดี) คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร นายวิบูลย์ ลิ้มสุวรรณ อาจารย์ประจำคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม นายกลม สวัสดิ์โท อาจารย์ประจำคณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และนางสาวเสริมสุข เขียวสุนทร อาจารย์ประจำวิทยาลัยช่างศิลป์ กรมศิลปากร ต่อมานายจิตวาท กลิ่นสุนทร ไม่สามารถเดินทางไปได้จึงได้ให้ นายกลม สวัสดิ์โท อาจารย์ประจำวิทยาลัยช่างศิลป์ร่วมเดินทางไปแทน คณะศิลปินกลุ่มนี้จึงมีทั้งหมด 6 คนและมีผู้ร่วมติดตามไปด้วยหนึ่งคนคือ นางสาววา วิเชียรเขตต์ อาจารย์ประจำคณะนิเทศศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

โครงการนิทรรศการศิลปะร่วมสมัยของไทยครั้งที่

2 ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา จะจัดขึ้นระหว่างเดือนมีนาคมถึงเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2529 ณ Pacific Asia Museum เมือง Pasadena รัฐแคลิฟอร์เนีย ระหว่างวันที่ 28 มิถุนายน - 27 กรกฎาคม พ.ศ. 2529 ที่ M.M. Shino Gallery นคร ลอสแอนเจลิส ระหว่างวันที่ 8-26 กรกฎาคม พ.ศ. 2529 และ Thai Art Council ที่ West Hollywood ลอสแอนเจลิส นิทรรศการดังกล่าว ประกอบด้วยผลงานจิตรกรรม ภาพพิมพ์ ประติมากรรม ของศิลปินทั้งหมดและผลงานของ กมล ทศนาถุชลิ ที่เชิญเข้าร่วมแสดงเป็นเกียรติและผลงานของ เสาวภา วิเชียรเขตต์ นอกจากนี้ยังมีผลงานศิลปะของศิลปินไทยที่อยู่ในสหรัฐอเมริกาในช่วงเวลานั้นเข้าร่วมแสดงด้วยหลายคน ได้แก่ สุทัศน์ ปัทมสิริ อนัน เลาก์กุล ชวลี สดประเสริฐ เป็นต้น

วัตถุประสงค์และผลที่คาดว่าจะได้นจากนิทรรศการครั้งนี้ ประการแรกเพื่อนำเสนอผลงานศิลปะร่วมสมัยของศิลปินไทยสู่สาธารณชนชาวต่างชาติและชาวไทย ในบริเวณรัฐแคลิฟอร์เนียและใกล้เคียง โดยเฉพาะชาวไทยที่อาศัยอยู่ในสหรัฐอเมริกาและเมืองลอสแอนเจลิสจะมีโอกาสชื่นชมผลงานศิลปะของกลุ่มศิลปินไทยและได้พบปะแลกเปลี่ยนทัศนระหว่างกันและกัน ซึ่งเป็นสะพานสำคัญที่จะทอดเชื่อมความเข้าใจระหว่างผู้สร้างผลงานศิลปะและผู้เสพศิลปะให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

การจัดนิทรรศการศิลปะร่วมสมัยของไทยครั้งที่ 2 ดังกล่าว สัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์พอสมควร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านกาเผยแพร่ผลงานและข่าวสารในหนังสือพิมพ์ "ประชาชาติ" ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ภาษาไทยในสหรัฐอเมริกา ได้ลงข่าวและสัมภาษณ์ศิลปินหลายคนถึง 29 ฉบับที่ 291 ปีที่ 6 วันที่ 12-18 มิถุนายน พ.ศ. 2529 เสนอข่าวศิลปะเกี่ยวกับนิทรรศการครั้งนี้ว่า "ศิลปินไทยบุกอเมริกา" แสดงผลงานกว่า 50 ชิ้น และบทความเรื่อง "นิทรรศการศิลปะ ระดับชาติ" โดย ชวลี สิริพันธ์ โดยเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับนิทรรศการและแนะนำศิลปินไทยกลุ่มดังกล่าว หนังสือพิมพ์ประชาชาติ ฉบับที่ 295 ปีที่ 6 วันที่ 10-16 กรกฎาคม พ.ศ. 2529 ได้เสนอ "ข้อคิดและประสบการณ์ของศิลปิน" โดยศิลปินที่พบปะสัมภาษณ์ของศิลปิน นอกจากนี้ยังมีหนังสือพิมพ์ภาษาไทยและหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษอีกหลายฉบับลงพิมพ์เป็นข่าวสั้นๆ

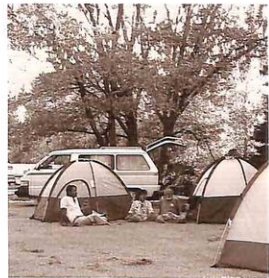
เกี่ยวกับนิทรรศการและความเคลื่อนไหวของศิลปินไทยทั้งหมด สำหรับในประเทศไทยก็มีหนังสือพิมพ์หลายฉบับได้ลงข่าวนิทรรศการดังกล่าวไว้ประชาสัมพันธ์และผู้อ่านได้ทราบความเคลื่อนไหวของกลุ่มศิลปินเฉพาะอย่างยิ่งหนังสือพิมพ์สยามรัฐ สัปดาห์วิจารณ์ได้รายงานความเคลื่อนไหว กิจกรรม และการเดินทางของศิลปินไทย และนิทรรศการศิลปะครั้งนี้เป็นสื่อที่ช่วยสร้างความสัมพันธ์ให้ชาวไทยที่อยู่ในต่างประเทศได้มาพบปะกันทำให้คนไทยจำนวนไม่น้อยได้รับรู้รับทราบว่าคุณศิลปะร่วมสมัยของไทยมีดีต่อกว่าชาติอื่นจะต่างกันก็เพียงโอกาสและการสนับสนุนจากรัฐบาลและประชาชนที่ยังอยู่ในระดับต่ำกว่าที่ควรนิทรรศการศิลปะร่วมสมัยของไทยครั้งที่ 2 ภายใต้การสนับสนุนของสภาศิลปกรรมไทยในสหรัฐอเมริกาและมูลนิธินิมิตวิริทธิ์ และชาวไทยอีกหลายคนก็ให้การสนับสนุนด้านต่างๆ

สิ่งที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งอีกประการหนึ่งที่ได้รับนอกเหนือจากนิทรรศการศิลปะโดยตรงคือการเดินทางไปชมและศึกษาศิลปะตามพิพิธภัณฑ์ศิลปะ หอศิลป์ และสถาบันศิลปะต่างๆ ในสหรัฐอเมริกา ภายใต้การนำของ กมล ทศนาถุชลิ และ Dr. Nathan Murillo ที่ปรึกษาสภาศิลปกรรมไทย การเดินทางไปชมและศึกษางานศิลปะครั้งนี้ นับเป็นการเดินทางครั้งสำคัญ ที่เดียวเพราะใช้เวลาว่างสองสัปดาห์เดินทางโดยรถยนต์จากลอสแอนเจลิสไปยังนิวยอร์กและกรุงวอชิงตันผ่านรัฐต่างๆ หลายสิบรัฐ ได้ชมผลงานศิลปะในพิพิธภัณฑ์ศิลปะ หอศิลป์สำคัญ มากมายหลายแห่งโดยเฉพาะอย่างยิ่งหอศิลป์และพิพิธภัณฑ์ศิลปะในกรุงวอชิงตันและมหานครนิวยอร์กซึ่งเป็นศูนย์กลางของศิลปะปัจจุบัน การที่ศิลปินไทยที่เข้าร่วมนิทรรศการได้เดินทางไปชมผลงานศิลปะที่มีคุณค่าทางสูงย่อมเกิดประโยชน์ทั้งตัวศิลปินเอง ทำให้มีโลกทัศน์ที่กว้างขวางยิ่งขึ้นอันจะเป็นผลดีต่อการสร้างสรรค์ผลงานของเขาในอนาคต นอกจากนี้ประสบการณ์ดังกล่าวยังได้รับการถ่ายทอดไปสู่สาธารณชนผ่านการเขียน การบรรยาย และที่สำคัญยังประสบการณณ์เหล่านี้ได้ถ่ายทอดไปสู่ผู้ศึกษา ทั้งนี้เพราะศิลปินส่วนใหญ่เป็นครู อาจารย์ ที่สอนอยู่ในสถาบันศิลปะต่างๆ แทบทั้งสิ้น

โดยสรุปแล้ว นิทรรศการศิลปะร่วมสมัยของไทยครั้งที่ 2 ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา ภายใต้การสนับสนุนของสภาศิลปกรรมไทยแห่งสหรัฐอเมริกา เป็นนิทรรศการที่มีประโยชน์อย่างยิ่งและบรรลุวัตถุประสงค์ด้วยดี เชื่อว่าศิลปินทุกคนที่ร่วมเดินทางไปแสดงผลงานและเดินทางดูงานศิลปะครั้งนี้ คงจะจดจำและประทับใจประสบการณ์ที่ท้าทายยิ่งเหล่านั้นไว้ในใจตลอดไป และที่สำคัญความสำเร็จที่บังเกิดจากความตั้งใจจริงและเสียสละอย่างบริสุทธิ์ใจของ กมล ทศนาถุชลิ และ Dr. Nathan Murillo และชาวไทยในลอสแอนเจลิส และในรัฐต่างๆ อีกหลายคนก็ให้การสนับสนุนทั้งกำลังกายและกำลังทรัพย์ แสดงให้เห็นว่าคนไทยนั้น แม้จะอยู่ที่ใดก็ตามมิได้เล็งน้ำใจ ยังช่วยเหลือเพื่อนกันอยู่เสมอ

การเชิญศิลปินไทยไปแสดงผลงานศิลปะและดูงานศิลปะในสหรัฐอเมริกาของสภาศิลปกรรมไทยฯ มิได้สิ้นสุดเพียงเท่านั้น หากแต่ได้เชิญศิลปินไทยอีกมากมายหลายกลุ่มให้เดินทางไปแสดงผลงานศิลปะ แลหาประสบการณ์ศิลปะในสหรัฐอเมริกาโดยการกระทำดังกล่าวอาจจะไม่ยิ่งใหญ่ หรือเป็นข่าวนำดีเด่นในวงการศิลปะของไทยเหมือนข่าวไร้สาระบางข่าวก็ตาม แต่กิจกรรมต่างๆ ที่สภาศิลปกรรมไทยฯ ได้กระทำอย่างต่อเนื่องมานานนับสิบปีนับเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่วงการศิลปะร่วมสมัยของไทย แม้ประโยชน์นี้จะปรากฏเป็นรูปธรรมที่เห็นได้ชัดเจนก็ตาม แต่เชื่อว่าศิลปินไทยจำนวนหลายสิบคนได้รับประโยชน์ทั้งโดยตรงและทางอ้อม ซึ่งส่งผลดีแก่วงการศิลปะร่วมสมัยของไทยด้วยแน่นอน

สภาศิลปกรรมไทยแห่งสหรัฐอเมริกา เป็นที่ซึ่งแสดงให้เห็นความมีน้ำใจและความเสียสละของศิลปินไทยและคนไทยในสหรัฐอเมริกาที่ร่วมกันให้ความสนับสนุนศิลปินไทยให้มีโอกาสเปิดโลกทัศน์ให้กว้างขวางยิ่งขึ้นและทำให้ศิลปะร่วมสมัยของไทยได้ก้าวไปสู่ระดับนานาชาติ สิ่งเหล่านี้ เป็นกิจกรรมที่สมควรจะได้รับการบันทึกไว้ในวงการศิลปะร่วมสมัยของไทยสืบไป

การเดินทางที่กมล
ระหว่างทางไปนิวยอร์ก

Dr. Nathan Murillo
Consultant,
Thai Art Council of Los Angeles, USA
Palm Springs, California
December, 1994

The program casually began in 1978 with Ahjan Aree, Southpint's first participant. Besides a lecture and exhibition of his art, Aree's visit became highlighted at a picnic in a park where, impulsively, he and Ahjan Kamol captured a pure white duck and decorated it with paints before releasing it to its fellows. Comments from startled passersby who observed the painted duck included, "What kind of duck is THAT?" and "What happened to HIM." Thus the "I-n-naturalistic and Impulsive School of Thai Conceptual Art" was introduced to the U.S.

In 1979, The Thai Art Center of Los Angeles was established. During this year Ahjan Chalerm Nakiraks visited us and presented the God of Art and Architecture, Vishnu, to the Art Center. Also Pratuang and Boonying Emjaroen and Niti Wattuya came to lecture and to exhibit their works at the Los Angeles Press Club and local art galleries. One exhibition of paintings and drawings was held at my home at which time Niti enchanted visitors by mixing and tossing dough to make roti in the original, traditional Thai manner.

By 1982, The Thai Art Center had grown to become The Thai Art Council of Los Angeles. Krungtep, "City of Angeles," and Los Angeles, also "City of Angeles," both celebrated their two hundred year anniversaries that year. Five artists, Chalem Nakiraks, Pichai Nirand, Damrong Wong-Uparaj, and Pratuang and Boonying Emcharoen came for a visit and exhibited works by thirty-six different Thai artists who were represented by the group of five on tour. The exhibit included paintings, print making, drawings, and sculptures by the thirty-six artists and was cosponsored by the Morris Press. The exhibit received much favorable television and press coverage at the time. Works were exhibited at the Pacific Asia Museum and The Ambassador Gallery, both in Pasadena, California; and at the MM Chino Gallery in Los Angeles. Ahjan Damrong presented a lecture during this visit. With the exception of Ahjan Damrong, who had to return to

Thailand, the others, including Kamol and Nuan Tassananchalee and myself, went in my camper on tour to Texas and Washington, D.C.

At the Downtown Gallery in Fort Worth, Texas, we set up an exhibit of the works of the thirty-six Thai artist which also received much favorable press and television coverage. The group then went on to visit The National Gallery of Art in Washington, D.C., as well as many other centers of culture and art along the way. Many places of interest were visited and cultural experiences broadened. For example, we visited the Grand Canyon in Arizona and tried Western style "cowboy" dancing in Texas. In Memphis, Tennessee, we attempted to visit Graceland, the home of Elvis Presley, but were turned away by the crowds. In

Washington, D.C. we visit The Smithsonian Institute and many national monuments such as the Washington, Jefferson, and Lincoln memorials. While in Washington the group was greeted by the Thai ambassador to the United States who attended the lectures and slide presentations the artists made to the local community at the Thai Temple.

By 1986, another group, which included Viboon Leesuwan, Kamol Suwutho, Kamol Sriwichainun, Nonthiwat Chandrahaphanil, Semsak Thiensoonthorn, and Chamruang and Savaopa Vichenkiet came for the increasingly popular cross-cultural experience. These artists exhibited their works at The Pacific Asia Museum, the MM Chino Gallery, and at the home of my good friend, Dr. Jacquelyn Bouhoutsos. Viboon Leesuwan lectured at the museum. The reception at the home of Dr. Bouhoutsos was enlivened by traditional Mexican music played on the guitar, mandolin, and harp and sung in Spanish by the gracious and talented Violeta Quintero McLennan.

When the receptions were over, the Vichenskys left for other commitments while the remainder of the group was free to travel with Kamol Tassananchalee and myself to Washington, D.C., New York City, and Chicago, Illinois. The most important art museums and institutes were visited at these places. This time on our visit to New York we were able to stay at the home of friends who lived in New Hope, New Jersey, a few miles outside of New York City. Both the home and the town of New Hope date back to the early colonial period of American history and were quite interesting in and of themselves. Nearby the group was able to see the actual site where George Washington crossed the Delaware River during the American War of Independence. The crossing is portrayed in one of the most famous of American paintings.

In New York City we visited major museums, including the Museum of Modern Art and the Guggenheim. In Chicago it was at

the Art Institute where Kamol Tassanachalee accidentally met one of his friends, Dr. Wiroon Tungcharoen, who later hosted us over night. On this trip we also discovered the "largest museum in the world," a two hundred mile stretch of high-

*Pratuang and Pichai
at the Downtown Gallery
in Fort Worth, Texas*

(Previous Page) Boonying,
Pratuang and Pichai
on the way to Texas

way in the state of Nebraska, along which, placed at regular intervals, are large contemporary sculptures.

Within a couple of years after this last group departed, a group of artists from several teacher colleges in Thailand came for their experience. This group of seven teachers, on a limited time schedule, went by airplane to the East coast of the U.S., rather than going by car or bus and enduring the long hours of driving.

Traditionally, during each group's visit, a party in their honor is held at my home where food and entertainment are supplied and the artists are able to meet many friends and supporters of the Thai Art Council. Often live music is provided by Violeta McHenry and others with both Mexican and American folk music predominating, but with some occasional Thai music also introduced. Frequently all participate in sing-alongs when the music is familiar, or some might demonstrate traditional dances. At these affairs there are guests representing many diverse cultures and countries and, in this informal atmosphere, all have the opportunity to share knowledge, thoughts, and ideas about backgrounds and experiences. Foods from the different

Kansai

PACIFIC ASIA MUSEUM JULY 23 - OCTOBER 2
400 South Western Ave. Honolulu, Hawaii 96898

EMBASSADOR COLLEGE ART GALLERY JULY 26 - AUGUST 2 1982
500 South St. West Honolulu, Hawaii (Telephone 835-2121)

10th DINING GALLERY AUGUST 18 - SEPTEMBER 15 1982
10th Avenue East, San Diego, California (714) 524-2400

GALLERY DOWNTOWN AUGUST 21 - SEPTEMBER 15 1982
210 Broadway St. Santa Monica, Calif. (310) 390-0800

cultures usually augment these cultural exchanges.

The year 1989 brought a group that included Decha Warashoon, Kiettsak Chanonnart, Sriwan Janchuttakamkit, Alita Junfung-perit, and Charoon Boonsuan. After visits to many local museums, exhibits of their art, and a visit to the art departments of a major university, this group, as had previous groups, toured the Southwest United States, visiting various National Parks and Monuments. Among those most often visited are Yosemite, Grand Canyon, Bryce Canyon, and Zion. By this time, depending on the season of the year, it had become traditional to take the visitors to "see, feel, and taste" snow, which is a natural phenomenon here not found in Thailand. Also it became traditional to visit San Francisco for its art and scenic beauty and Las Vegas for its glitter and gambling. The 1989 group expanded the cross-cultural experience in two ways. One was a visit to Idyllwild, California, to visit the Isomata School of Music and Art and to meet some of the area's well-known artists such as Suao Sersasowa. A large reception was held at a local residence for everyone to come and meet.

The second way in which the cross-cultural experience was amplified was by a short trip South to Ensenada and Tijuana, Mexico. There the group visited an important cultural center, saw La Bufadora, a natural sea-driven water spout along the rocky coast; shopped with local vendors; and experienced the color, food, music, and excitement of old Mexico. After this, the group

made a trip to the Eastern United States to visit the art centers there before returning to Thailand.

Some time later, Professor Prakrit Buabusaya arrived to give a lecture at the Thai Art Center on his theory of world cultural expansion and migration and to do more research on his theory. Local museums were visited and then a trip to Seattle, Washington, and Vancouver and Victoria, Canada, was made to further his research. Kamol and Nuan Tassananchalee and I accompanied Professor Prakrit on this trip. With the arrival of Pratuang and Boonying Encharoen from Thailand, our group was set to fly from Los Angeles to Mexico City for more study and research. In Mexico City, with myself serving as guide and interpreter, we toured the major art centers such as The National Museum of Archeology and Anthropology, The Museum of Modern Art, The Rufino Tamayo Museum of Art, and The Palace of Fine Arts. We also visited such important archeological sites as the Pyramids of the Sun and the Moon and Cholula, where the largest known pyramid in the world rests. We met local Mexican artists and had a family fiesta at the home of a relative.

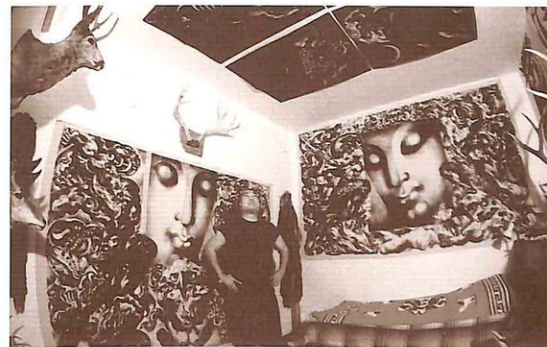
Over time there have been many other visitors. Some came alone, others in pairs or groups. Among those who have visited one time or another was Ahjan Sawad Tuntisuk who spent some of his time at his favorite sport, fishing. Like all fishermen, he has a story to tell about a very big fish that he caught near Idyllwild. But in telling the story, the fish seems to become exag-

gerated in size, and thus it was put on record by a photograph that Ahjan Kamol created. Dean Pisanu Supanimit of Silpakorn University and Ahjan Chochai Tugpo of Ubon College came for a visit. Ahjan Ithi Khonghakul and his family went on a trip with us to Ensenada, Mexico. Bonsan Bulapa also visited. An important reading of his poetry to the Los Angeles Thai community was made by Nowarat Pongpaiboon. Ahjan Thawan Duchanee and Ahjan Chalemchai Kositpipat attended a party at my home. Both Ahjan Panya Vijnthanasarn and Khun Viroj paid visits. More recently a group of art professors from Chiangmai University made the tour. The group included Dean Pondej Chaikakrut, Ahjan Pisarn, Ahjan Chaiyot, and Ahjan Somket. A highlight of this visit was a reception in Idyllwild at the home of my close friend Olivia Redwine where good food, American folk music, and singing were enjoyed by all. This group also visited Mexico as well as places of interest in the Southwest United States.

During our sojourning together I have had the opportunity to observe the great curiosity and interest of our guests as they attempt to absorb everything they see and hear. All manners of recording information and ideas are utilized by them, from original drawings and paintings, to note taking, photography, and tape recording. They gather any information and materials they can about places visited, school curricula, art techniques, styles, and trends, equipment, and all else pertinent to their art and profession.

It is very rewarding to know that these invited guests, who are mostly teachers and professors besides artists, use their newly acquired knowledge and experience to teach their students and share

with others in their homeland the benefits they derived from their visits here. Direct results of the visits are known to include newly inspired works of art, published newspaper and magazine articles, books, and expanded research. They also have

Thauram Duchanee and his work at the Thai Art Council, USA

established contact with other professionals and exhibited their work in this country, introducing contemporary Thai art to the United States.

The purpose of the cross-cultural exchange program is to benefit the faculty, students, and artists of Thailand, and, ultimately, through the medium of art, all of its people. The Thai Art Council of Los Angeles believes that thus far the program has been achieving this goal and The Council thanks all of the supporters and participants who, directly, or indirectly, have contributed to this success.

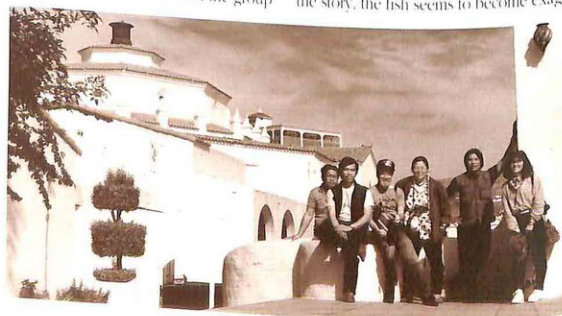
Personally, I have been privileged first, to become acquainted with, and then to become friends with, some of Thailand's most talented artists through the exchange program. I have watched them at work and play and have had many enlightening philosophical discussions about religion, world views, and, of course, art, with them. I learned and continue to learn much from these valued friends. Always impressed with their warmth towards me, I am deeply appreciative of their many kindnesses and thank fervently every one.

Kamol and his artist friends in Baltimore, MD

Kiettsak, Charoon, Decha, Alita and Sriwan at the Thai Art Council

Kamol and Dr. Nathana Marillo with the artist friends in Mexico

from BANGKOK to LOS ANGELES

Damrong Wong-Uparaj

1965 The Bangkok World Newspaper

1961-1967

In April 1961 a group of young Thai artists organized the Bangkok Art Center and their exhibition at Maggasan Circle in Bangkok near Suan Pakkad Palace of Princess Chumbhot of Nakor Savaraga. I myself was a member of the group, at that time modern art was not accepted by general institutions and public. Modern art exhibition as an instrument for appreciation and education of public was organized by Silpakom University as National Exhibition of Art, the second one was organized by the Painters and Sculptors Association of Thailand. There were few exhibitions organized by modern artists and there was no public and private art gallery at that time. The artists struggled for survival and dissemination of their works. The Young Artists Group at Maggasan Circle was the first group to attempt to solve the problem. Later on Princess Chumbhot came along and organized a gallery in her palace. She did as she can to aid the young artists.

During my association and working with her I had introduced many talented to her. The Princess had visited the young artists' exhibitions and collected their works of art. Kamol Tassananchalee was a younger artist who I had met and introduced to the Princess when she visited his exhibition at that time. Kamol then studied at Poh Chang and was a very talented young artist. The Princess after seeing his painting decided to buy and collected one of his painting.

During 1961 - 1962 I was very busy with my work and helping to organize art galleries. I helped Khun Samuk organized the Bangkok Art Center the first private art gallery and helped Princess Chumbhot to organized her art gallery at Suan Pakkad Palace as the second gallery. After helping Police Captain Suwit Tulayon to organize the Bangkok Art Gallery and my one-man show in 1962 I left for London to further my art studies on British Council scholarship at the Slade School of Fine Arts, University College London.

During 1962 - 1964 I had no contact with Kamol because I was in Europe, but had

heard about his exhibitions and knew that he was doing well and exhibited at the Bangkok Gallery with a friend. At that time the Bangkok Gallery was a center of contemporary art activities and Thai contemporary art was in its turning point towarded semi-abstract. Kamol was also one of the young contemporaries participated in this trend. After reaching abstraction in painting in England and Europe I returned to Thailand in 1963. Apart from painting I worked as art critic for newspapers had reviewed several art exhibitions including Kamol's show at the Bangkok Gallery.

1965, Chum Tang, Kamol and Damrong, Bangkok, Thailand

Rama IX Art Museum Foundation

1968-1981

I left Thailand for U.S.A. on a JDR 3rd Fund fellowship for study and art activity in 1968 in Philadelphia and New York. When I returned in 1970 I had heard that Kamol was in Los Angeles and studied at the Otis Art Institute. During 1970 - 1979 Kamol participated in art activities in California and was awarded many important prizes. As we knew he decided to settle there permanently. Kamol and his wife Nuan lived in West Hollywood, their house on San Vicente Boulevard became Thai Art Center for art activities and to promote Thai art and Thai artists, many Thai artists, art teachers and art administrators were invited from Thailand to participate in its programs. Apart from his creativity Kamol has devoted himself to promote Thai art and artists in U.S.A. and he realizes that he is still a Thai. I was invited by his center to visit the center and exhibiting my paintings in 1979 when I was invited by the International Council for Education Development

to participate in its meeting in Aspen and after the meeting I continued to stay on at Kamol's studio. Kamol had arranged for my one-man show at the All States Saving Building in Los Angeles and lectures at Thai associations there. Kamol has helped to disseminate Thai contemporary art to American public for many years and his center became a cultural exchange place for Americans and Thais. I was invited second time to participate in the center's programs in 1982, to help him to organize the Contemporary Art of Thailand exhibition at the Pacific Asia Museum in Pasadena. Ajarn Chalerk, Ajarn Pichai, Pratueng and Boonying were also invited and went there at the same time.

1982 - 1994

From 1982 - 1993 Kamol kept steady contact with his homeland and his Thai friends as ever, he held several exhibitions in Bangkok that contributed to a progress of Thai contemporary art. In turn some of Thai contemporary artists have visited and exhibited their works of art in California at the Pacific Asia Museum. Cultural exchanges have been continued for more than 20 years and shall be going on in the future long as Kamol still be there.

My recent visit to Kamol and his center was in 1994 when I have received invitation from the Thai Art Council U.S.A. and a grant from the Pacific Asia Museum in Pasadena

for one-man show and lecture at the museum with the support of Dr. Nathan Murillo and Kamol who had helped to make my visit and my art activities there possible. I stayed with Kamol at his center from March - May, 1994. Kamol has moved to Chatsworth out of Los Angeles city center to a very quiet place where I think is better for him and his family. The Thai Art Center became the Thai Art Council affiliated with the Pacific Asia Museum, both Kamol and Dr. Murillo work very hard for the council and the center at Chatsworth in order to carry on the exchange programs. These times I stayed quite long and we had a very good time together. I have done much in both general and intellectual activities there. Kamol, his wife Nuan, his relatives and friends there had done the best in helping and making my stay and my activities fruitful and happy. I am very grateful for their kind assistance and hospitality. I am not sure I can make a trip again because I am getting too old to travel a long way and my health is running down.

I would like to take this opportunity to welcome Kamol and Nuan and wishing him a success for his exhibitions and activities in Thailand in 1995.

Damrong Wong-Uparaj

D.R. Art Center, Nakhon-Chaisri
Nakhon-Pathom, Thailand

Photographs of visited artists hanging on the wall at the Thai Art Council USA

1982, Pratueng, Pichai, Kamol, Damrong, Boonying and Chalerk at the Pacific Asia Museum Pasadena, CA USA

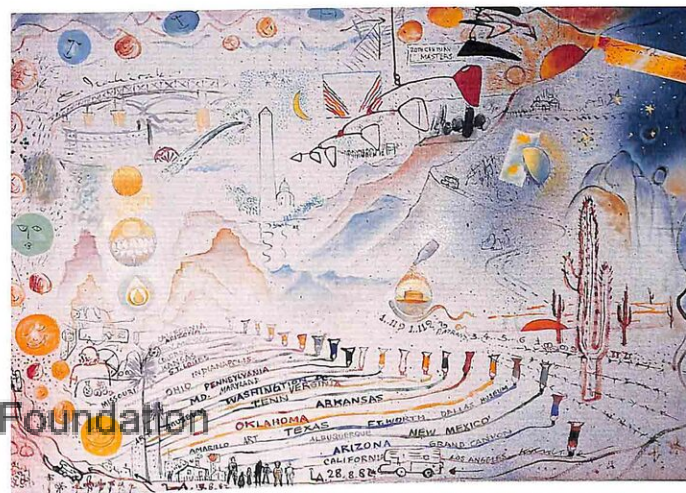
CORPORATED WORKS

Kamol Tassananchalee

&

His Artist Friends

Rama IX Art Museum Foundation

Los Angeles to Washington D.C., 1982, Mixed Media on Canvas, 51 x 76 cm.

Artists:

Chalerm Nakiraks
Pratuang Emjaroen
Pichai Nirand
Boonying Emjaroen
Kamol Tassananchalee

